

SUNDHEDS FONDEN

i Aarhus Kommune

Status juni 2025

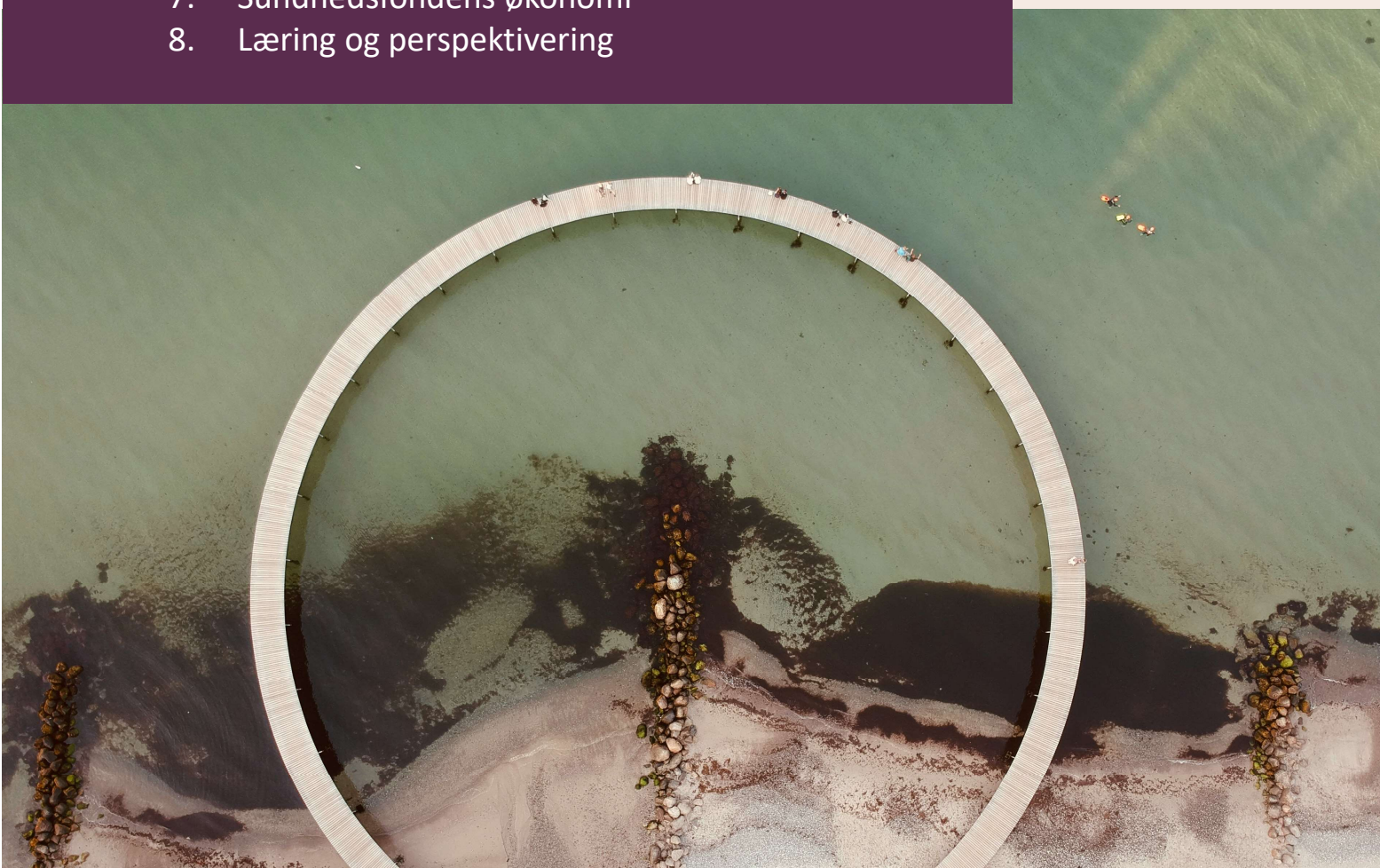
Baggrund

Byrådet godkendte rammen for Sundhedsfonden i juni 2023. Her blev der peget på, at Sundhedsfonden skal igangsætte sundhedsinvesteringer, der understøtter sund aldring ved at fastholde borgernes fysiske, mentale og sociale funktionsniveau i længere tid. Målet er at reducere eller udskyde behovet for pleje og omsorg. For at nå målsætningen skal Sundhedsfonden udvikle nye metoder og inddrage eksterne samarbejdspartnere, såsom erhvervsliv, foreninger, civilsamfund og tværsektorielle samarbejdspartnere.

Det fremgik også af byrådsindstillingen, at "Senest i forbindelse med udarbejdelsen af budget 2026-2029 skal Sundhedsfondens foreløbige virke evalueres". På den baggrund gives her en status for Sundhedsfonden siden godkendelsen af rammen.

Denne rapport indeholder en status på Sundhedsfondens arbejde med:

1. Etablering af investeringsråd
2. Model for at få nye projekter ind
3. Investeringscases i fast track
4. Nye investeringer
5. Effektkall
6. Partnerskaber
7. Sundhedsfondens økonomi
8. Læring og perspektivering

1 Etablering af Investeringsråd

For at få andre og nye perspektiver, blev der nedsat et eksternt Investeringsråd for Sundhedsfonden, og Byrådet godkendte kommissoriet for Investeringsrådet i juni 2024. Investeringsrådet består lige nu af fire medlemmer: Leif Vestergaard Pedersen (forperson), Lone Ryg Olesen, Phillip Schröder og Helle Therkildsen Maindal. Der er aktuelt en vakant plads i Investeringsrådet, da Mogens Vestergaard er trådt ud.

Efter udpegningen af investeringsrådet har Sundhed og Omsorg haft fokus på det lange seje træk med metodeopbygning og etablering af Investeringsrådet for Sundhedsfonden som rådgivende organ. Investeringsrådet havde første møde i august 2024, og hen over efteråret 2024 er Investeringsrådet blevet involveret i at definere Sundhedsfondens vision og investeringsværdier, samt udforme modeller for, hvordan nye investeringscases skal udvikles og besluttet. På de hidtidige to møder i 2025 har det primære fokus været at få pitchet nye cases, taget beslutning om nye investeringer, og igangsætte et effektkall.

Sundhedsfondens Investeringsværdier

- **Sundhedsfonden og Aarhus vil vise vejen** – derfor går vi forrest som visionær aktør på sundhedsområdet, og investerer i innovation og forandring, nye sundhedsløsninger og nye typer samarbejder, der arbejder for et tværgående økosystem og en fælles velfærd
- **Sundhedsfonden vil investere i at samle relevante aktører på sundhedsområdet** – derfor investerer vi i cases, der har en helhedsorienteret tilgang til sundhed, og som mobiliserer aktører på tværs af kommune, sektorer, civilsamfund, foreninger, private virksomheder, forskningsinstitutioner og sundhedsaktører.
- **Sundhedsfonden vil investere i bæredygtige sundhedsløsninger** – derfor investerer vi i cases, der er økonomisk bæredygtige, og som bidrager at tiltrække og fastholde dygtige medarbejdere, skabe nye eller transformere arbejdspladser.
- **Sundhedsfonden vil investere i sundhed der, hvor det betyder noget** – derfor investerer vi i cases, der sikrer flere gode leveår eller øget livskvalitet, og som fremmer lighed i sundhed.

2 Model for at få nye projekter ind

Investeringsrådet har besluttet, at Sundhedsfonden skal arbejde aktivt med at få nye investeringscases ind ad flere spor:

- › **Åben indgang:** Interne og eksterne ansøgere kan indsende et problem/behov, de oplever i hverdagen, eller konkrete løsninger der er klar til at blive implementeret med midler fra Sundhedsfonden. Ansøgninger sendes ind via en skabelon på Sundhedsfondens hjemmeside.
- › **Calls og udbud:** Sundhedsfonden spotter et behov, som vi inviterer aktører til at komme med løsninger på. Vi arbejder med to forskellige tilgange til udbud/calls:
 - › Effektudbud/effektcall: Sundhedsfonden værdiansætter en effekt indenfor et givent område og udbyder denne. Aktører byder løsninger ind, og Sundhedsfonden betaler for opnåede resultater.
 - › Missionsudbud: Sundhedsfonden definerer en mission, vi gerne vil opnå. Vi udbyder missionen, og aktører byder ind på at lave en behovsafdækning og på baggrund af denne udvikle en løsning. Med denne type udbud, er der mulighed for at gå mere eksplorativt til en problemstilling og være undersøgende på, hvad der egentlig er på spil i den pågældende problemstilling.

Åben indgang for alle via ansøgnings- skema

Screening

Ansøgningen screenes, og indplaceres på trinene. På trin 1 og 2 kan ansøgere få midler til modning, og på trin 3 er det deciderede investeringsmidler. En case kan starte på trin 1 og bevæge sig videre til trin 2 og trin 3, men den kan også starte direkte på trin 2 eller 3.

Trin 1

Her kan ansøgere få midler til at undersøge og validere et problem eller potentiale, som de har fået øje på.

Trin 2

Her kan ansøgere få midler til at udvikle og modne en løsning til det problem eller behov, som de har afdækket.

Trin 3

Her kan ansøgere få midler til at teste implementering og effekten af en løsning i drift.

Sundhedsfonden laver calls/udbud

Behov spottes

Her spotter Sundhedsfonden behov, som vi ønsker løsninger på. Behov kan enten defineres som et tema til et "missionsudbud" eller som en effekt til et "effektudbud".

"Missionsudbud"

Her udbyder vi missioner, vi gerne vil opnå. Vi investerer i at mobilisere relevante samarbejdspartnere og afsøge behovet grundigt, inden en løsning udvikles og beslutes. Vi investerer i innovation og udvikling af nye løsninger.

"Effektudbud"

Her udbyder vi effekter, som vi ønsker at se for en given målgruppe, og som vi inviterer aktører til at byde løsninger ind på. Når/hvis den beskrevne effekt opnås, betaler sundhedsfonden aktøren for effekten.

3 Investeringscases i fast track

Ved godkendelsen af rammen for Sundhedsfonden, blev der også godkendt fire indsatser til igangsættelse i et fast track. Herunder gives status på investeringerne.

Balancegang i livet: Projektet træner deltagerne, så risikoen for faldulykker mindskes, og borgerne er mere trygge ved at færdes. Projektet har stor aktivitet og opnår gode resultater. 82 borgere blev henvist til projektet i år 1 – målsætningen var 80 borgere. Nedenfor præsenteres udvalgte resultater:

	Opstart	Afslutning
› At borgernes 10 meter gangtest forbedres med 0,2 m/s (gennemsnitlig ganghastighed, m/sek.)	1,1	1,5
› At borgernes <u>MiniBESTest</u> (test for balance) forbedres med 4 point (score – højest mulige score er 28)	12,3	19,3
› At borgernes helbredsrelaterede livskvalitet forbedres (EQ5D-score)	0,71	0,81

Tidlig opsporing og forebyggelse af demens gennem tilbud til borgere med Mild Cognitive Impairment (MCI): Projektet har opnået gode resultater, men rekrutteringen af projektdeltagere har været vanskeligere end forventet. Derfor er projektet nedskaleret. 18 borgere opstartede i projektet i år 1 – målsætningen var 62 borgere. Nedenfor præsenteres udvalgte resultater:

	Opstart	Afslutning
› At borgernes <u>MoCA-test</u> måles status quo eller forbedres (gennemsnitlig score, går fra 0-30)	19	22
› At borgernes rejse-sætte-sig-test forbedres (gennemsnitlig antal oprejsninger på 30 sek.)	15	18
› At borgernes helbredsrelaterede livskvalitet forbedres (EQ5D-score)	0,91	0,92

Gangtræning der forebygger: Superviseret gangtræning til borgere med åreforkalkning i benene (claudicatio intermittens). Projektet har god aktivitet og opnår gode resultater. 156 borgere blev henvist til projektet i år 1 – målsætningen var 140 borgere. Nedenfor præsenteres udvalgte resultater:

	Opstart	Afslutning
› At borgernes 6 minutters gangtest forbedres (gennemsnitlig gangdistance i meter)	334m	366m
› At borgernes gangbåndstest forbedres (gennemsnitlig smertefri gangdistance (PWD) i meter)	127m	251m
› At borgernes helbredsrelaterede livskvalitet forbedres (EQ5D-score)	0,72	0,72

Flash glukosemålere: Investeringen er stødt på udfordringer med manglende muligheder for at indgå databehandlaftaler med de to amerikanske udbydere på området. Projektet er derfor redefineret, så det i mindre grad er baseret på udveksling af data. Der arbejdes aktuelt med et udbud af indkøb af glukosemålere, hvorefter projektet forventes at kunne fortsætte.

4 Nye investeringer

På baggrund af arbejdet med at få nye cases ind, har Investeringsrådet for Sundhedsfonden anbefalet tre nye investeringer, som også er godkendt af Rådmanden for Sundhed og Omsorg:

- › **Hensyntagende træning:** En indsats, der hjælper foreningsuvante Aarhusianere på 65 år og derover ind i foreningslivet ved at skabe en bro mellem kommunale sundhedstilbud og idrætsforeninger, så målgruppen bliver varigt aktiv. I projektet tilbydes hensyntagende træning i udvalgte idrætsforeninger med en fysioterapeut som instruktør. Indsatsen leveres af DGI Østjylland.

- › **Turbo på udbredelse af dosispakket medicin:** En indsats, der har til formål at få flere borgere til at bruge dosispakket medicin for at opnå højere effektivitet og færre medicinfejl. Indsatsen leveres internt i Sundhed og Omsorg.

- › **Sundhedsfaglig specialpædagogisk indsats for socialt udsatte:** En tværfaglig og koordineret indsats, der forbedrer pleje og behandling af borgere med kompleks multisygdom, dobbeltdiagnoser, udfordrende adfærd og sociale udfordringer. Indsatsen leveres internt i Sundhed og Omsorg. Der arbejdes på at udvide indsatsen, så en del af den leveres af en medarbejder i MSB.

5 Effektkall

I løbet af sensommeren gennemføres en proces med markedsdialog med potentielle leverandører, der kan skabe øget helbredsrelateret livskvalitet for ældre borgere i udsatte boligområder. Leverandøren vælger selv løsningen og modtager en del af betalingen på betingelse af en målbar effekt vedrørende helbredsrelateret livskvalitet. Processen for Effektkallet er godkendt af Investeringsrådet for Sundhedsfonden. Nedenfor kan I se invitationen til Effektkallet, og I kan læse mere om Effektkallet på Sundhedsfondens hjemmeside: [Effektkall](#)

Effektkall: Skab mere livskvalitet for ældre i udsatte boligområder

Sundhedsfonden leder efter løsninger, der kan løfte livskvalitet og helbred for ældre i udsatte boligområder i Aarhus Kommune. Søg op til 5 mio. kr. til en løsning, der virker i praksis.

Vær med til at skabe en reel forskel
Beboere i udsatte boligområder har oftere dårligere helbred, lavere trivsel, dårligere sundhedsvaner og flere kroniske sygdomme end andre. Det skal vi ændre på. Derfor søger Sundhedsfonden i Aarhus Kommune innovative løsninger, der kan forbedre livskvalitet og helbred for aarhusianere på 65+ år i udsatte boligområder.

Vi definerer målet – I designer løsningen
Vi inviterer jer til at byde ind med løsninger, der kan skabe målbare forbedringer i borgernes livskvalitet og helbred. Vi betaler jer et grundbeløb samt afregning for den effekt, I opnår. Kort sagt:

 Vi fastsætter målet
 I kommer med løsningen
 Hvis effekten opnås, modtager I betaling

I kan søge 1-5 millioner kr. per projekt - alle idéer er velkomne

I kan byde ind, uanset om I er en virksomhed, forening, civilsamsfundsorganisation eller noget helt fjerde. Vi håber både at møde nye aktører og se kendte partnere med nye idéer. Ligesom vi også gerne ser flere aktører gå sammen om en fælles løsning.

Læs mere om målgruppe, målemetode og proces på [sundhedsfonden.aarhus.dk](#). Her finder I også den ansøgningsskabelon, som I skal udfylde og indsende.

Spørgsmål? Skriv til sundhedsfonden@mso.aarhus.dk

Næste skridt og vigtige datoer

- › Informationsmøder: 11. juni og 24. juni 2025
- › Ansøgningsfrist: 15. august 2025
- › Dialogmøde: 1. september 2025

Foreløbige erfaringer med effektkall

Der er afholdt to dialogmøder i forbindelse med effektkallet, et fysisk og et virtuelt. Der har samlet været ca. 40 deltagere til dialogmøderne, fra mange forskellige organisationer.

Effektkallet har vakt stor nysgerrighed både lokalt i de udfordrede boligområder, men også bredere hos private aktører og foreninger.

De første erfaringer viser, at

- › Helbredsrelateret livskvalitet er et komplekst effektmål, som kan være svært for aktørerne at forholde sig til.
- › Derudover er der nogle aktører, som ikke kan gå ind i en risikovillig indsats, hvor betalingen afhænger af den påviste effekt.

6 Partnerskaber

Den Sociale Investeringsfond

Sundhedsfonden har indgået en partnerskabsaftale med Den Sociale Investeringsfond (DSI). DSI er en national investeringsfond, som arbejder for at skabe bedre livschancer for mennesker ved at udbrede virksomme velfærdsindsatser lokalt og nationalt gennem sociale investeringer ([DSI](#)). Partnerskabet har fire centrale fokusområder:

- 1. Afprøvning af nye investeringer** i en kommunal kontekst, hvor Sundhedsfonden i Aarhus Kommune muliggør test af sundhedsindsatser med fokus på innovation og risikovillighed.
- 2. Skalering af investeringer** til andre kommuner, når en sundhedsinvestering er afprøvet i Sundhedsfonden. Den Sociale Investeringsfond bidrager med erfaring, netværk, støtte og investeringer til udbredelse af veldokumenterede modeller.
- 3. Vidensdeling og metodeudvikling**, herunder effektmåling, risikovurdering, finansieringsmodeller og muligheder for at inddrage kapital fra fonde og filantropiske aktører.
- 4. Rekruttering til indsatser**, hvor der arbejdes målrettet med at sikre tilstrækkelig deltagelse i de borgerrettede investeringer – en forudsætning for effekt og skalering.

Invest for Impact Denmark

Sundhedsfonden er blevet partner i Invest for Impact Denmark. Invest for Impact Denmark er et nationalt Partnerskab, der sammen bidrager med erfaringer, kompetencer og ambitioner på tværs af alle impact-aktører i Danmark.

Generelt om partnerskaber

Etablering af nye partnerskaber og samarbejdsrelationer er et stort fokus for Sundhedsfondens virke. Et af formålene med vores kommende missionsudbud er også at mobilisere partnerskaber.

7 Sundhedsfondens økonomi

Ved etableringen af Sundhedsfonden blev der afsat 113 mio. kr. (2025-priser) til investeringer. Heraf er der afsat 38 mio. kr. for perioden 2023-2027 til de fire investeringscases i fast track samt sekretariatsbetjening. For de kommende investeringer inkl. effektcall er der afsat 21 mio. kr.

Med de aftalte initiativer kan Investeringsrådet for Sundhedsfonden yderligere igangsætte indsatser for 54 mio. kr. i de kommende år.

I 2023-2025 bruges 17 mio. kr. af de afsatte midler. Heraf udgør forbruget i sekretariatet samlet 4,5 mio. kr. Bemærk, at der (jf. byrådsindstillingen fra 21. juni 2023) er afsat ”2 mio. kr. årligt i 2023-2026, i alt 8 mio. kr., til opbygning af kapacitet i Sundhedsfonden særligt til datainfrastruktur, dataanalyse og vidensarbejde, såvel som til ekstern juridisk og organisatorisk bistand frem mod oprettelsen af Sundhedsfonden samt endeligt sekretariatsunderstøttelse af fondens drift og især den proaktive tilgang til at realisere dens formål.”

8 Læring og perspektivering

Der er nedsat et sekretariat for Sundhedsfonden, som arbejder dedikeret med opgaven. Det giver en kæmpe arbejdsglæde for medarbejderne og fremdrift i opgaven.

I opstarten af Sundhedsfonden har Investeringsrådet for Sundhedsfonden arbejdet med, hvordan de bedst bidrager med eksterne perspektiver til Sundhedsfondens arbejde. Investeringsrådet har en særlig stor rolle i at:

- › Anbefale konkrete investeringscases til endelig godkendelse hos Rådmanden for Sundhed og Omsorg
- › Vurdering af teams, der søger midler hos Sundhedsfonden
- › Sikre kobling til forskningsinstitutioner

Sundhedsfonden arbejder med et stort fokus på effekt og en insisterende tilgang til at vi vil følge op på, hvad der virker. Det kræver et stort setup, men det er en vigtig del af at vurdere om cases er egnede til at lægge i drift efter en afprøvning i Sundhedsfonden.

Eksterne samarbejder kræver tid, men det giver en ekstra dimension til investeringerne og udviklingen af innovative løsninger. Der er lagt et stort grundlæggende arbejde i at udvikle nye metoder/modeller til at "kalde" på nye samarbejdspartnere. De første konturer begynder at vise sig i effektcallet og der er stor nysgerrighed fra mulige eksterne samarbejdspartnere.

Der ligger en del begrænsninger for Sundhedsfondens virke i udbudsreglerne. Sundhedsfonden vil via den åbne indgang, gerne have investeringsidéer ind fra eksterne samarbejdspartnere. Men herefter kan idéstiller ikke være sikker på, at de bliver leverandør på idéen, fordi vi er forpligtet til at afsøge billigere og bedre alternativer.

Med Sundhedsreformen er der et ønske om at arbejde mere forebyggende i samarbejdet på tværs af sektorer. Der er perspektiver i at bruge Sundhedsfondens investeringer som en af flere løftestænger i det arbejde.

Alt i alt er der hidtil gode erfaringer med at arbejde med sundhedsfondens tilgang til at skabe mere sund aldring via investeringer. Der er dog fortsat perspektiver og muligheder, der først vil blive afdækket i de kommende år. Det skyldes dels, at der er nye investeringer og investeringsformer, der ikke er fuldt ud afdækket. Og dels at den kommende sundhedsreform via de nye Sundhedsråd forventes at ændre på det fælles kommunale og regionale fokus på sundhedsinvesteringer.

